

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Čerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnji Evrope.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVIII. št. 152 (14.243)

Trst, petek, 3. julija 1992

Včeraj se je že začela razprava o vladnem programu tudi v poslanski zbornici

Z izglasovanjem zaupnice v senatu Amatova vlada preko prve zapreke

Za vladni program glasovalo 173 senatorjev, proti pa 140 - Popolna podpora KD, PSI, PLI in PSDI - V odgovoru premier potrdil cilje, ki jih bo vlada skušala uresničiti

RIM — Giuliano Amato se ne strinja s tisti-
mi, ki trdijo, da vodi »kopališko« ali »prehod-
no« vlado in včeraj je v senatu, ki mu je s 173
glasovi za in 140 proti (za so bili člani štiris-
trankarske večine, podprla pa sta ga tudi do-
smrtna senatorja Cossiga in Agnelli) izglaso-
val zaupnico, ponovil osnovne cilje svojega
programa: boj proti inflaciji, obramba stabil-
nosti tečaja lire, reforma socialne države in
boj proti kriminalu. Za volilne reforme in
»nujno« reformo o neposrednih volitvah župa-
nov pa mora po njegovem mnenju reformni
proces pognati parlament, čeprav je pri tem
zagotovil tudi vladno podporo. Pri glasovalnih
izjavah je bila v senatu sama po sebi razumlj-
iva podpora KD (za je glasoval tudi Segni),

PSI, PLI in PSDI, temu je treba dodati izjave
PRI, DSL in Severne lige o »opoziciji, ki pa ne
bo apriorna,« medtem ko je Stranka komunis-
tične prenovne potrdila nepopustljivost pri
opoziciji. Proti Amatu so bili tudi misovci in
Orlandova Mreža.

Ne da bi spregovoril besedi »štiristrankar-
ska koalicija«, se je Amato zahvalil vsem, ki
so ga podprli in tudi tistim govornikom in
političnim silam, ki so pokazali »pozornost«
do njegove vlade. V repliki je dal največjo
pozornost gospodarskim vprašanjem. »Nihče
ne razmišlja o ukinitvi socialne države, ki pa
se dejansko sama ukinja,« je dejal Amato in
poudaril, da bodo glavni napor vlade usmer-
jeni k »odstranitvi tistih mehanizmov, ki so to
stanje povzročili.«

Potem, ko je Amatova vlada v senatu uspeš-
no preskočila prvo oviro na poti do dokončne
zaupnice, se je že včeraj popoldne začela raz-
prava o vladnem programu v poslanski zbor-
nici. Ob tem pa je na političnem prizorišču
pozornost usmerjena tudi na demokristjane,
kjer je največ vročih razprav še vedno name-
njenih nezdržljivosti položajev ministra in
parlamentarca.

Nasilnež zhrbtno udaril profesorja Sama Pahorja

NA 4. STRANI

Gianni Goria v težavah zaradi starih grehov

RIM — Le dan potem ko so aretirali zaradi
milanskega škandala njegovega sodelavca in
nekdanjega osebnega tajnika Patrizia Sguazzija
se je minister za finance Gianni Goria včeraj
znan v izrednih težavah, saj je sodstvo vložilo
zahtevo o postopku proti njemu zaradi zapletov
s hranilnico v Astiju, ko je pred 16 leti Gorija
bil v upravnem svetu te hranilnice. Finančni
minister je včeraj zagrenjeno navedel, da bo
storil svojo dolžnost in se je pripravljen odpo-
vedati tudi poslanskemu mestu, če bodo isto
napravili ostali demokršćanski ministri. V ta-
kem primeru bi avtomatično izgubil sodno imu-
niteto, tako da bi lahko sodstvo nemoteno ukre-
palo. Seveda se že slišijo zahteve, da bi moral
Goria odstopiti. Ob vsem tem pa se marsikdo
dobesedno zgraža nad predlogom socialistične-
ga sindikalista Del Turca, ki je predlagal, da bi
»obrnili stran« in z amnestijo vse pomilostili, če
bi se stranke obvezale, da se bodo reformirale.

Ob stopnjevanju srbske ofenzive na edino cestno povezavo s Srbijo pri Derventi

OZN utrjuje zračni most za Sarajevo in je pripravljena odgovoriti s silo

LJUBLJANA — Kljub vsemu se
znova vzpostavlja zračni most za
humanitarno pomoč Sarajevu. Na
sarajevskem letališču, ki so ga v
ponedeljek zaradi obnovljenih
spopadov zaprli, so v sredo zvečer
spet začela pristajati letala s hra-
no in zdravili. Včeraj je v Saraje-
vo iz Daruvarja prispel kanadski
bataljon, ki bo zaščitil letališče,
del njegovih pripadnikov pa se bo
razporedil po Sarajevu.

Iz Združenih narodov so že spo-
ročili, da bo v naslednjih treh ted-
nih ta bataljon zamenjal mešani
bataljon z vojniki iz Francije, Egip-
ta in Ukrajine, ki bo štel okoli
1500 vojakov. Iz Francije je v Sa-
rajevo kot zaščita letališča že pri-
spelo 120 komandosov.

Doslej je na sarajevskem letališ-
ču pristalo največ letal s francos-

ko pomočjo. Včeraj pa je iz Lon-
dona proti Zagrebu poletelo tudi
britansko tovorno letalo Herkules,
ki prav tako nosi pomoč za BiH. O
nameravanih letalskih poletih za
Sarajevo poročajo tudi iz Italije.
Združeni narodi so Ameriko zaprosili
za dve veliki transportni letali, ki
naj bi prevažali humanitarno pomoč
Sarajevu. Iz Madrida je krenilo na pot
več vozil s hrano in zdravili za Sa-
rajevo, 15 iranskih tovornjakov pa je
pripeljalo pomoč za BiH do Zagreba.
Izračunali so, da Sarajevo dnevno potrebu-
je 200 ton hrane. Približno 100 ton
naj bi je do Sarajeva prepeljali z
letali, 100 ton pa z avtomobilskimi
konvoji iz Splita. Te konvoje bodo
spremljali lovci pakta NATO, po-
temtakem tudi ameriška letala.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Občni zbor ZSŠDI pred novimi vsebinskimi izbirami

IVAN PETERLIN

Vsak občni zbor pomeni eno temeljnih vsebinskih etap v življenju vsake organizirane enote, pa naj gre za mikrokozmos terenskih celic oziroma društev, če hočemo, ali za večje krovne organizirane celote. To danes še posebno velja za našo krovno športno organizacijo, Združenja slovenskih športnih društev v Italiji, ki bo nocoj preresetala vrsto razvojnih in sploh eksistenčnih planov, ki imajo zapopadeno v svojem jedru, kar je atipično za naš manjšinski organizirani svet, vrsto projekcijskih vsebinskih platform, predvsem uprtih v bodočnost. Ne morem mimo javnega poudarka, da je naš manjšinski šport odraz velike miselne in organizacijske dinamike in naravnost nedopustno je, da to spoznanje še ni prodrl v vsakdanjo miselnost vseh tistih forumov, ki se dnevno ukvarjajo s taktiko razvoja in utrjevanja naše vsesplošne biti na teh tleh. Stvar poudarjam predvsem zato, ker z mislijo in očmi preletavam dokument, ki ga je lani izvoljeni izvršni odbor ZSŠDI izdelal v tem svojem prvem letu delovanja in ga bo načel v diskusiji na današnjem delovnem večeru. Programski dokument govori kajpak o vsebinski usmeritvi našega športa v bodočih letih in zaobjema temeljna izhodišča, ki govorijo o narodnostnem aspektu, o vlogi, ki naj jo naš šport odigra v sodobni družbi, o načelih vrhunskosti, ki nakazuje recepte bodoče organiziranostinašega gibanja. Gre torej za celovit prikaz in prerez te dejavnosti, ki je vsekakor in neizpodbitno na prvem mestu med vsemi dejavnostmi, katerih se oprijema naš mlad človek s svojimi dolgimi tipalkami pa zna interesno oplaziti zelo široko plast naših ljudi. Prav gotovo je športna sfera ena tistih, kjer naš človek danes išče najraje neko srčno in narodnostno potrjevanje samega sebe, v športu išče vzmeti za krepitev svoje samozavesti, na tem področju išče možnost neke organizirane konfrontacije z italijanskim svetom. Naši najmlajši preko telesnega izražanja, krepijo svojo narodnostno pripadnost

NADALJEVANJE NA 8. STRANI

Milošević tudi na tak način meče pesek v oči Srbom in Črnogorcem

Američan Panić premier ZRJ

LJUBLJANA — Včerajšnja beograjska Politika je »iz dobro obveščenih krogov« izvedela, da bo predsednik tako imenovane Zvezne republike Jugoslavije Dobrica Čosić zaupal mandat za sestavo prve vlade nove državne tvorbe, ki je tako rekoč nihče v svetu ne priznava, ameriškemu poslovnežu srbskega rodu Milanu Paniću. Milana Panića je pred nekaj tedni za predsednika »zvezne« vlade pravzaprav »nominiral« sam Slobodan Milošević, vendar so pozneje nastali zapleti zaradi nezadovoljstva Črnogorcev nad tem, da bi obe ključni funkciji predsednika v novi federaciji republike in vlade pripadli Srbom. Baje pa je precej dolgo pomišljal tudi milijonar Panić, ki se bo moral zaradi prevzema nove predsedniške dolžnosti v Jugoslaviji odreči ameriškemu državljanstvu.

Še pred Politiko je beograjska Borba že v terek »zvedela«, da je Panić svoj pristanek Čosiću sporočil iz Kalifornije, kjer živi, v nedeljo okoli polnoči. Milan Panić je bil rojen v Beogradu 1929. leta. Na beog-

rajski univerzi je diplomiral biokemijo, hkrati pa je bil bolj znan kot član jugoslovanske kolesarske reprezentance. Pred približno štiridesetimi leti je zapustil Jugoslavijo in se v Kaliforniji začel ukvarjati s posli. Nekje so zapisali, da je svojo kariero poslovneža začel z 200 dolarji, vrednost njegove sedanje družbe pa naj bi bila okoli 200 milijonov dolarjev. Panić, ki se ukvarja predvsem s farmacevtsko proizvodnjo, je začel pred nekaj leti intenzivno sodelovati tudi z beograjsko farmacevtsko tovarno »Galenika«, ki je postala eno izmed prvih mešanih (s Panićevim kapitalom) podjetij v Srbiji. Panić se je v svetu proslavil z zdravilom proti pljučnici - ICN virazol, poskušal pa se je tudi na področju boja proti aidsu. Poročajo, da je Panić lastnik številnih vil, ladij, letal in avtomobilov. Kot zanimivost omenjajo tudi to, da so v eni izmed njegovih vil, ki meri 2400 kvadratnih metrov, snemali znano ameriško TV serijo »Dallas«.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Komaj petletni Musliman, ki so ga ranili drobci granate iz srbskega minometa, je ob prihodu v bolnišnico osebje spraševal, če so kanadske modre čelade prispele na sarajevsko letališče. Tako vprašanje iz otroških ust nedvomno priča, kako je njemu in njegovim vrstnikom velikosrbska agresija ukradla otroštvo (Telefoto AP)

Nepredvidnost najbrž kriva za tragedijo V eksploziji v Bariju 4 mrtvi in 9 ranjenih

BARI — V hudi eksploziji v kletnih prostorih neke štirinadstropne stanovanjske zgradbe v Bariju so včeraj umrle štiri osebe, devet pa jih je bilo ranjenih, od katerih so si za dva ranjenca zdravniki pridržali prognozo. Do eksplozije je prišlo približno ob 10.30 in najprej so mislili, da je tragedijo povzročilo uhajanje plina iz jeklenke. Vendar pa so kasneje to možnost izključili in najverjetneje je do eksplozije prišlo zaradi nepredvidnega ravnanja z eksplozivnimi materiali in vnetljivimi tekočinami. Državni pravdnik iz Barija De Martinis, ki je skupaj z ostalimi takoj prišel na mesto

eksplozije, je povedal, da je skoraj zanesljivo šlo za nesrečo, da pa bo točne vzroke ugotovil strokovnjak, ki bo posebej za to prišel iz Rima.

Med štirimi žrtvami so tri sestre Cecilia, Grazia in Maria Marzano, četrta žrtev pa je 20-letni Antonio Capriati, ki se je v trenutku eksplozije peljal mimo stavbe in je umrl zaradi silovitega eksplozivnega vala. Po eksploziji so so morali evakuirati celotno stavbo, v kletnih prostorih, kjer je prišlo do eksplozije in kjer je živelo nekaj družin, pa so med ruševinami našli še tri nedotaknjene polne plinske jeklenke.

Zaradi zahtevne naloge o uresničitvi avtonomije za Palestince Rabin išče najširšo podporo za svojo koalicijsko vlado

TEL AVIV — Izraelski predsednik Haim Herzog je včeraj poveril mandat za sestavo nove vlade laburističnemu voditelju Jichaku Rabinu, zmagovalcu na političnih volitvah 23. junija. Ta je sprejel mandat in obljubil, da bo skušal v najkrajšem času sestaviti novo vlado, ki bo »odražala laburistično politiko«. Po ustavi mora mandat sestaviti vlado v treh tednih, če pride do težav in zapletov lahko prosi predsednika republike, da mu ta rok podaljša še za tri tedne.

»Nova vlada, je poudaril predsednik Herzog, se bo morala spopasti z zahtevnimi. Vsekakor pa bo lahko Rabin s pridom izkoristil svoje dosedanje vladne izkušnje.« Rabinu so namreč mandat za sestavo nove vlade poverili že leta

1974, med drugim je bil tudi dolgoletni obrambni minister, tako da mu izkušenj res ne manjka. Potreboval pa bo vseeno izredno mero pragmatične strpnosti, saj je na dlani, da mora sestaviti koalicijsko vlado. Z levičarskim Meretzem (12 poslancev) ne bi smel imeti večjih težav, Rabin pa hoče še razširiti vladno koalicio na nekatere zmerne verske stranke (16 poslancev) in na sredinskodesničarski Zomet (8 poslancev). Prav zato je navedel, da bodo morali sestaviti tak vladni program, ki ne bo v nasprotju z laburističnimi načeli, a bo vseeno omogočil najširšemu krogu strank, da podpre njegovo vlado. Prvenstvena naloga bo oživitve bližnjevzhodnega mirovnega proce, in sicer pogajanja

s Palestinci na zasedenih arabskih ozemljih. Po Rabinovem mnenju je treba čimprej doseči sporazum o začasni upravni avtonomiji za Cisjordanijo in Gazo.

Rabin bo iz teh izhodišč, ki jim je treba še dodati novo gospodarsko politiko in tesnejše stike z Washingtonom, začel pogajanja z morebitnimi vladnimi partnerji že danes. Politični opazovalci so prepričani, da vsaj v začetku ne bo težav. Te bodo nastopile, ko bo treba konkretno uresničevati avtonomijo za Palestince. Židovski koloni na zasedenih ozemljih najodločneje nasprotujejo palestinski avtonomiji in so jo pripravljeno bojkotirati z vsemi sredstvi, vključno z orožjem in terorističnimi akcijami.

Umrli znani producent Cristaldi

RIM — Predsinočnjim je v Montecarlu umrl za posledicami možganske kapi italijanski filmski producent Franco Cristaldi. Njegovo ime je vezano na več kot sto filmov, med katerimi so tudi pravi umotvori, ki so prejeli najvišje nagrade. Dovolj je, da omenimo *Le notti bianche* (Bele noči) režiserja Luchina Viscontija, *Divorzio all'italiana* (Ločitev po italijansko) režiserja Pietra Germija in Fellinijev *Amarcord*, pa je vsakomur jasno, kdo je bil Franco Cristaldi.

V filmskih krogih je veljal za pogumnega in inovatorskega producenta, ki pa je imel tudi precejšnjo mero sreče. Njegov *Il nome della rosa* (V imenu rože) je doživel težko ponovljivi komercialni uspeh, saj je vnovčil skoraj 22 milijard lir. Če k temu dodamo, da so njegovi filmi prejeli tri Oscarje, tri Zlate leve in štiri Zlate palme, poleg 48 Srebrnih trakov in 18 Donatellovih Davidov so povsem upravičene ocene, da je Italija izgubila enega svojih najboljših filmskih producentov. Franco Cristaldi je tudi odkril Claudio Cardinale, ki je bila nekaj časa njegova žena.

V vsej svoji karieri je ostal zvest svojemu načelu, da je film kulturna industrija in da ni treba proizvajati filmov, ki se z lahkoto prodajo, temveč je treba prodati filme, ki se jih proizvaja. Gibalo pa ne sme biti samo profit, temveč tudi kakovost.

Janševa knjiga Premiki še dviguje precej prahu

LJUBLJANA — Prah okoli knjige Premiki, ki jo je napisal minister za obrambo Janez Janša, se še ni polegel.

Na predzadnjem zasedanju slovenskega parlamenta je poslanec LDS Franco Juri odprl vprašanje Janšine knjige. Juri je postavil dve poslanski vprašanji. V prvem je vprašal predsednika vlade Janeza Drnovška, kaj si misli o ravnanju svojega ministra za obrambo, ki v svoji knjigi razpolaga z gradivom, ki ni njegova last, ampak last ministrstva za obrambo? Gradivo naj bi Janša uporabil za grobo ustrahovanje in diskreditiranje političnih konkurentov. Prav tako pa je Juri opozoril na domnevno izjavo, po kateri naj bi Janša trdil, da je koprski župan Aurelio Juri med vojno za Slovenijo sodeloval z generalom Čadom in tako omogočil okupacijo Primorske. Juri je

menil, da je treba glede na Janšino obnašanje sestaviti posebno parlamentarno komisijo, ki naj vso zadevo raziše in ustrezno ukrepa.

Prizadet zaradi Janšinih obrekovanj se je oglašil tudi akademik in član predsedstva Slovenije Ciril Zlobec - član organa, ki je vrhovni poveljnik slovenske vojske - in jih gladko in prizadeto zavrnil.

Nevarno zaostrovanje, ki je po mnenju nekaterih le znak vročih predvolilnih konfrontacij, napoveduje tudi Liberalna stranka iz Kranja (prejšnja obrtniška stranka), ki grozi z tožbo KP Slovenije. Na to se je odzvala SDP, ki je naslednika KP in ZK, češ da je to neresno in neizvedljivo. Ob tem je SDP opozorila, da je na volitvah nastopila z geslom, češ da je SDP za popravljane krivic iz preteklosti - ne da bi pri tem povzročali novih. (NIA)

Slovenija že izpolnila nekatero važne pogoje za vstop v Svet Evrope

LJUBLJANA — Slovenija je na dobri poti, da postane članica Sveta Evrope. Tako je včeraj na tiskovni konferenci zatrdila generalna sekretarka SE Catherine Lalumiere, ki se je mudila na obisku v Sloveniji. Lalumierova se je včeraj pogovarjala s predsednikom republike Milanom Kučanom, predsednikom vlade Janezom Drnovškom, predsednikom skupščine Francetom Bučarjem in s člani skupščinske komisije za mednarodne odnose ter s člani komisije za človekove pravice. Glavni razlog njenega obiska je priprava Slovenije na vstop v SE. Ko bo Slovenija postala članica SE, se bo tudi vključila v evropske organizacije in s časom še v ES, kar pa ni pričakovati prej kot v enem letu.

Kriteriji za vstop v SE obsegajo predvsem tri sklope vprašanj: uveljavljanje pluralistične demokracije, spoštovanje človekovih pravic in vzpostavitev pravne države. Generalna tajnica SE je dejala, da Slovenija že uvaja pomembne reforme (npr. v zakonodaji), ki jo bodo pripeljale na pravo pot za izpolnitev vseh pogojev za vstop v SE. Posebna preizkušnja pa bodo volitve in SE bo na povabilo Slovenije tudi poslal svoje opazovalce na volitve. Lalumierova je prav tako opozorila na ekonomsko situacijo v Sloveniji. Opozorila je tudi na nekatere prednosti, ki jih ima Slovenija. Res je, da zaradi vojne je prišlo do izpada jugoslovanskih trgov, kar je prizadelo slovensko gospodarstvo, toda Slovenija ima presežek na plačilni in trgovinski bilanci, kar je posebnost glede na ostale vzhodno evropske države. Inflacija se zmanjšuje. Vse to naj bi kazalo na gospodarski dinamizem, ki vlada v Sloveniji.

Toda podoba Slovenije se spremeni, če jo pogledamo od daleč. Kot je opozorila Lalumierova iz Strasbourga pogledano se Slovenija ne razlikuje od Sarajeva. To je prevladujoča podoba Slovenije v svetu in zato v Slovenijo ni turistov. Bojijo se vojne. Zato mora Slovenija spremeniti svojo podobo v svetu, kajti dokler bo trajala vojna v BiH, bo celotno območje bivše Jugoslavije pod njenim vplivom. Pri tem Lalumierova svetuje, da Slovenija čimbolj razvija svoje odnose s svetom oziroma, da se čimbolj odpira navzven in da poudarja svoj zahodno-pacifični značaj. (NIA)

»Peterletova vlada neuspešna«

LJUBLJANA — SDP je včeraj pripravila tiskovno konferenco, na kateri sta Janez Kocjančič in Franc Križanič negativno ocenila delovanje Peterletove vlade, nekatere pripombe pa sta imela tudi na gospodarski program Drnovškove vlade.

Glavni očitke Peterletovi vladi je bil, da ni sposobna uvesti pravih ukrepov, ki bi slovensko gospodarstvo pripeljalo na pravo pot. Vendar je že slišati mnenja, da lahko Drnovšek naredi podobne napake. Po mnenju SDP so rezultati Peterletove vlade katastrofalni. Od maja 1990 do maja 1992 je Peterletova vlada dosegla 23-odstotni padec industrijske produkcije, 32-odstotno zmanjšanje gradbene dejavnosti, zmanjšanje števila delovnih mest za 127.000, porast brezposelnosti za 12 %, padec

plač za 19 %, zmanjšanje prodaje na drobno za 30 %, premik od deflacije 1,6 % mesečno na 6,5 % inflacije na mesec. Samo ena sprememba je bila pozitivna - povečanje izvoza s 399 na 404 milijonov dolarjev.

Kljub temu, da SDP podpira sedanjo Drnovškovo vlado, ima nekatere pripombe na njen gospodarski program, ki izhaja iz restriktivne monetarne politike Banke Slovenije ob spremljavi politike spodbujanja gospodarske rasti in odpravi likvidnostne ter dolžniške krize.

Na tiskovni konferenci je predsednik stranke Ciril Ribičič še povedal, da se bo SDP trudila prepričati Milana Kučana, naj bi ponovno kandidiral za predsednika republike Slovenije. (NIA)

nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani

● OZN utrjuje

Predstavniki kanadskega bataljona je popoldne povedal, da je bataljon že v popolni bojni pripravljenosti zaščitil letališče in opozoril vse strani, naj ne poskušajo z napadi na sile OZN, ker se bodo zanje nujno slabo končali.

Ameriški predsednik Bush je ponovno poudaril, da se njegova vojska ne bo direktno vpletla v spopade na območju BiH in da je njena naloga, da zagotovi nemoten dotok humanitarne pomoči. Vendar pa pri tem posamezni opazovalci opozarjajo, da bi se položaj takoj bistveno spremenil in skrajno zaostrel, če bi recimo Srbi sestrelili katero izmed ameriških transportnih ali drugih letal.

Iz ameriških krogov so včeraj tudi sporočili, da so zaradi bližajočega se ameriškega praznika - 4. julija vseh šest ladij iz sestave Šestega ameriškega ladjevja, ki so ta teden zaplule v Jadransko morje blizu črnogorskih oziroma hrvaških obal, preusmerili proti italijanskim pristaniščem, kjer pa bodo še vnaprej pripravljene za morebitni poseg, če bi to zahteval položaj v BiH.

V Sarajevu je bilo v noči na četrtek spet precej napadov na vse mestne predele, ki pa niso bili

tako hudi kot prejšnje dni. To noč je bilo največ napadov na Alipašino polje, Dobrinjo in Olimpijsko vas.

Najhujši spopadi pa so tudi včeraj potekali na črti Banja Luka, Bjelina, Derventa, Modriča, Brčko. Srbske sile očitno že nekaj časa za vsako ceno poskušajo osvojiti to izjemno pomembno strateško območje, ki predstavlja edino cestno zvezo srbskih sil v Banji Luki z zaledjem v Srbiji. Kot poročajo pa teritorialna obramba BiH te napade odbija. Nadaljevali so se tudi napadi na Bihać in na širše območje Cazina.

Tudi včeraj je bila bosansko-hercegovaška vojna v središču mnogih diplomatskih srečanj v Evropi. V odboru visokih funkcionarjev Konference o varnosti in sodelovanju v Evropi je ruska delegacija po nekajdnevem nasprotovanju vendarle podprla predlog ZDA in skupine drugih držav, da se Jugoslavija izključi iz vseh teles KVSE, vendar je predlagala, da to velja le do 15. septembra.

O krizi v BiH se bo danes z najvišjimi britanskimi funkcionarji in predsednikom Konference o Jugoslaviji lordom Carringtonom pogovarjal generalni sekretar OZN Butros Ghali. To je toliko pomembnejše, ker je Velika Britanija prevzela predsedstvo v Ev-

ropski skupnosti. Sicer pa je tudi lord Carrington sporočil, da potuje v Sarajevo, da bi obnovil proces pogovorov o rešitvi bosansko-hercegovega problema.

Iz Hrvaške so včeraj poročali o napadih srbsko-črnogorskih sil na širše območje Dubrovnika. Sicer pa so »modre čelade« včeraj prevzele nadzor nad sektorjem Sever in Jug, to je nad tistima deloma okupiranih območji na Hrvaškem, kjer naj bi poskrbele za umik nasprotujočih si enot do določenih točk in za vzpostavitev in nadzor trajnega miru. Sektor Jug obsega območje okoli Knina in Sibenika, sektor Sever pa območje okoli Karlovca in Siska.

Iz več različnih virov so včeraj poročali o atentatu na samozvane predsednika Srbske Krajine Milana Babića. Ta nekdanji zobozdravnik je bil pred nekaj leti, takoj po vzpostavitvi nove hrvaške oblasti, glavni iniciator odpora Srbov na Hrvaškem proti hrvaški oblasti. Babić je skupaj s svojim krogom nelegalno formiral posebno srbsko republiko na Hrvaškem, postavljaj barikade in organiziral oborožen upor proti Hrvaški. V zadnjem obdobju je padel v nemilost med svojimi srbskimi pajdaši, javno pa se je zoperstavil tudi Slobodanu Miloševiću zaradi njegovega pristanka na premirje na Hrvaš-

kem in na prihod čet OZN. Babić se je namreč temu odločno zoperstavljaj. Atentatorja na Babića še niso odkrili, Babićeve rane pa naj bi bile smrtno nevarne. (NIA)

● Američan Panić

Od Panićevega predsedstva v vladi Jugoslavije si menda sedanji srbski režim obeta predvsem lažjo deblokado svetovnih sankcij proti Srbiji in Črni gori oziroma ekonomski prodor v svet, ki postaja usodno vprašanje Zvezne republike Jugoslavije. Srbska opozicija pa meni, da je to samo pesek v oči vse bolj razočaranim Srbom. Nekateri ob dejstvu, da se na srbski politični sceni nenadoma pojavljata kar dva »tujca«, ki imata očitne težave s komuniciranjem v srbskem jeziku prestolonaslednik Aleksander Karadžević in mandat za sestavo nove »jugoslovanske« vlade Milan Panić ugotavljajo, da to dokazuje zaresno stisko sedanjih srbskih oblasti.

Podpredsednik srbske Demokratske stranke Desimir Tošić meni, »da je povzdigovanje kalifornijskega industrialca v rešitelja Jugoslavije zelo primitivistično gledanje na politiko«. Ta srbski politik meni, da to, če nekdo pije kavo s predsednikom Bushem, še

nikakor ne pomeni, da bi moglo vplivati na Busha, da odpravi sankcije.

Vsekakor pa je zanimivo, kaj misli o kandidaturi Panića za predsednika jugoslovanske vlade predsednik Srbske akademije znanosti in umetnosti Dušan Kanazir. »Večkrat sem se prepračil v to, da gre pri Paniću za gospodarstvenika, ki uživa zelo velik ugled v Ameriki in ki ima stike z najvišjimi položaji v ZDA in v svetu. Eden izmed ciničnih beograjskih komentatorjev pripominja, da bi lahko postala angleščina, če že ne uradni jezik v Jugoslaviji, vsaj dvorski jezik, pri čemer aludira na sedanje pojavljanje Karadževića in Amerikanca Panića na srbski politični sceni.

Vsekakor pa je zanimivo, da nihče od komentatorjev niti hipotetično ne omenja možnosti, da bi zlasti Panićev prihod (četudi ga je iniciral Slobodan Milošević) lahko pomenil radikalen preobrat v jugoslovanski oziroma srbski politiki na ekonomskem, pa tudi na drugih področjih. Vplivni Panić, »ki pije kavo z Bushem«, najbrž ni tako naiven, da bi kar tako pristal na mesto »uslužbenca« v neperpektivnem Miloševićevem režimu. Njegove ambicije bi morale biti zagotovo drugačne, tudi za ceno razhoda z Miloševićem. (NIA)

Ob protestu zaradi deželne volilne reforme SSK opozorila Amata na vprašanja Slovencev

Slovenska skupnost je uradno opozorila novega ministrskega predsednika posl. Amata na neresena vprašanja slovenske manjšine. Še posebej je izrazila željo po jasnih obvezah nove vlade, kar zadeva pripravo in sprejetje pravičnega zaščitnega zakona ter kar zadeva napovedane volilne reforme v vsedržavnem merilu. Še preden je prišlo do glasovanja v pristojni komisiji deželnega sveta glede dežene volilnega zakona, je SSK opozorila predsednika vlade na nujnost, da se manjšinam zajamči samostojno zastopstvo v izvoljenih telesih. Tako je sklenilo deželno tajništvo na zasedanju 29. junija v Nabrežini. Zdaj, po protimanjšinskem sklepu deželne komisije, pa je deželno tajništvo ponovno poseglo pri predsedniku Amatu in ga opozorilo na nesprejemljiva stališča glede volilne zakonodaje. Stranka pa je na to opozorila tudi slovensko vlado, saj ima sklep deželne komisije, o katerem se mora prihodnji teden izreči še deželni svet, tudi jasno od proti sožitju in dobrososedskemu odnosu.

Deželno tajništvo SSK, kot piše v tiskovni noti, je razpravljalo tudi o deželnem načrtu o korenitih ozemskih spremembah, kar zadeva gorske skupnosti. Potrdilo je stališče, da je enotnost kraškega področja v skupni upravni enoti, ne glede na pokrajinske meje, velikega pomena. To je tudi v zvezi z upravljanjem bodočega kraškega naravnega parka, o katerem je krajevno prebivalstvo mnenja, da ga mora upravljati Kraška gorska skupnost kot ustanova, ki najbolj čuti tudi probleme krajevnih skupnosti, in ne le naravovrstvene vidike ter interese mestnega prebivalstva.

SSK je mnenja, da je nastopil trenutak, da skupno predstavništvo različnih manjšinskih političnih in družbenih komponent sestavi že napovedani skupni predlog slovenskega zaščitnega zakona. V ta namen naj bi skupna komisija čimprej uskladila stališča in predloge posameznih komponent.

Na seji deželnega tajništva SSK je bil govor tudi o nekaterih razpravah v matični državi v zvezi s položajem manjšin. Koristno bi bilo, piše v tiskovnem poročilu deželnega tajništva SSK, če bi steklo delo za zakon, ki naj uresniči ustavno določilo o osebnih pravicah Slovencev brez slovenskega državljanstva. Glede vsebine zakona pa bi bili potrebni posveti z manjšino. SSK tudi pozitivno ocenjuje predlog, ki se je pojavil v slovenski javnosti, po katerem naj bi zakon o volitvah v državni svet predvideval možnost izvolitve tudi kakega zastopnika slovenskih manjšin zunaj meja matične republike.

Glede vprašanja deželne volilne reforme pa je deželno tajništvo SSK objavilo drugo tiskovno noto, v ka-

teri ostro obosja odločitev strank, ki so v pristojni komisiji deželnega sveta črtale iz osnutka novega deželnega volilnega zakona določilo, ki naj bi vsaj nekoliko prisluhnilo zahtevi po zajamčenem zastopstvu slovenske manjšine v deželnem svetu. Besedilo, o katerem bo prihodnji teden glasoval deželni svet, dejansko onemogoča Slovenski skupnosti, kot smo že obširno poročali, da bi ponovno izvolila svojega deželnega svetovaleca, in to prvič po letu 1964, ko so bile prve volitve.

Večina strank je najprej odbila predlog SSK, da bi zajamčili manjšini samostojno zastopstvo, kot to dela na primer slovenska ustava v korist italijanske in madžarske manjšine. Ožji odbor pristojne komisije - piše v izjavi SSK - ki je usklajeval predloge strank in se odločil za uvedbo strožjih pogojev, ki naj odpravijo iz deželnega sveta manjše stranke, pa je za »stranke, ki so izraz slovenske jezikovne manjšine« predvideval vsaj možnost koriščenja ostankov, če bi se povezale s kako močnejšo stranko, tako da bi zanje ne veljala »pragova« vsaj enega neposredno izvoljenega svetovaleca in vsaj 20.000 glasov na deželnem ozemlju za pripustitev v »deželni kotel ostan-kov«. »Komisija pa je še to skromno določilo črtala, kar predstavlja ne le življenjsko nevaren udarec po Slovenski skupnosti, temveč tudi dejanje, ki gre proti dosedanjim obljubam in proti napredni manjšinski zakonodaji«. Deželni tajnik SSK Jevnikar je že zahteval nujno srečanje deželne večine, stranka pa bo posegla, kot smo za-beležili na začetku, tudi na vsedr-žavni in mednarodni ravni.

Ustni izpiti na trgovskem tehničnem zavodu Žiga Zois O mladi kontovelski prodajalki ki bo po maturi postala babica

Medtem ko so na učiteljsku Slomšek že zaključili z ustnimi izpiti, na klasičnem liceju pa tudi objavili končne uspehe matur, se na drugih slovenskih višjih srednjih šolah te dni nadaljujejo izpraševanja kandidatov. Včeraj smo se podali na trgovski tehnični zavod prav ob uri, ko je pred izpraševalno omizje stopilo kontovelsko dekle. Barbara, tako ji je ime, pomaga mami in bratu v prodajalni s sadjem in zelenjavo na Proseku; nič čudnega torej, če si je za prvi ustni predmet izbrala prav trgovstvo.

Že po prvih stavkih je bilo jasno, da je v trgovstvu doma. Fature ji niso delale preglavic, predjemne fature niti. Poznala je — in ne bi moglo biti drugače — konzorcij CONGAFL, združenje podjetij malih trgovcev. Njegovi člani lahko dobijo pri bankah kredite po nižji obrestni meri, ker konzorcij jamči zanje. Nekaj zapletljajev je bilo pri »eskontu menic«. A ne zato, ker kandidatka ni vedela, za kaj gre, pač pa zato, ker domala na vsaki šoli uporabljajo profesorji drugačen izraz, kar lahko navsezadnje ustvari zmedo. Ko je Barbara ugotovila, da je izpraševallec povprašal po tistem, kar so na njeni šoli imenovali »diskont menic«, je kar zdrdrala svoje znanje.

Maturantka je vedela nato naštetih zamejske bančne zavode, vedela je, da so hranilnice in posojilnice zadruge, da je goriška Kmečka banka tudi zadruga, ki spada v kategorijo ljudskih bank, in da je Traška kreditna banka delniška družba. Pri tem se je vpletel v pogovor tudi predsednik komisije: »Kaj bi bili rajši: član TKB ali kake hranilnice in posojilnice?« Ko je uvidel, da bi lahko vprašanje dvoumno tolmačila, je takoj pristavil: »S pravnega vidika, seveda!« No, predsednik je tudi sam odgovoril na lastno vprašanje: člani

hranilnic in posojilnic imajo enake pravice, tudi če imajo le en delež, pri delniški družbi, kakršna je tudi TKB, pa odloča tisti, ki razpolaga z 51 odstotki.

Po trgovstvu je bila na vrsti slovensčina. Barbara je po mnenju samega predsednika »pesniško zelo lepo obrazložila«. Župančičevo Dumo. Tudi skozi Kosovelove impresionistične in ekspresionistične pesmi se je dobro prebila. Pri pregledu nalog jo je profesorica slovensčine opozorila na nekaj »zelo zamotanih stavkov«, ki jih je morala kandidatka razvozlati. Nalogo iz knjigovodstva je zelo dobro zastavila, se zatem nekoliko zmedla, a profesor jo je vsekakor pozitivno ocenil.

Ko jo je predsednik pred zaključkom vprašal, kaj namerava po maturi, bi človek, ki je sledil izpraševanju, menil, da bo izbrala gospodarsko pot. Njen odgovor pa je bil povsem drugačen, presenetljiv: »Vpisala se bom na šolo za babice,« je Barbara prepričljivo napovedala svojo prihodnost. (mk)

Na sliki (foto Magajna): posnetek s ponedeljkovega spraševanja maturanta na zavodu Jožef Stefan.

Na »klasični« dve šestdesetici

Na klasičnem liceju Prešeren so včeraj objavili izide zrelostnih izpitov. Vseh pet kandidatov je uspešno prestalo preizkušnjo, od teh sta kar dva prejela najvišjo oceno — šestdesetico.

Izidi: Matejka Bukavec (52/60), Andrej Maver (60), Nadia Roncelli (60), Davide Sestan (45), Sara Trampuz (56).

Od danes do nedelje v Nabrežini razstava in pokušnja domačih vin

Od danes do nedelje bo na športnem igrišču ŠD Sokol v Nabrežini 31. razstava in pokušnja domačih vin. Na razstavi bo 7 belih in 3 črne sorte, ki jih je prehodno odobrila selekcijska komisija. Kot običajno pa bodo ob razstavi stekle tudi razne spremene prireditve.

Otvoritev razstave bo danes ob 18.30. Nastopila bo godba na pihala iz Nabrežine, pozdravna nagovora pa bosta imela župan Vittorio Caldi in predsednik razstave Martin Breclj. Zvečer bo za zabavo in ples igral orkester Lapos.

Dolinska občinska uprava sporoča, da bodo jutri ob priliki patrona sv. Urha občinski uradi zaprti, medtem ko bodo občinske službe delovale samo v nujnih primerih.

Jutri se bo ob 9. uri začel mednarodni balinarski turnir, ki se bo končal v večernih urah z nagraditvijo najboljših udeležencev. Ob 19. uri bo na sporedu koncert godbe na pihala iz Sassuola, pozneje pa bo za ples igral ansambel Bistrice iz pobratene občine Ilirska Bistrica.

Razstava se bo nadaljevala in zaključila v nedeljo s precej natrpanim programom. Dopoldne ob 11. uri se bo zbrala komisija za nagrajevanje vin, istočasno pa bo v dvorani KD Igo Gruden steklo srečanje z vinogradniki na temo »Razstava in pokušnja domačin vin - rezultati in perspektive«. Zvečer, ob 19. uri bo na sporedu koncert godbe na pihala iz Nabrežine, ob 20.30 bo nagrajevanje vinogradnikov, nakar bo za ples igral ansambel Adria kvintet, vmes bo tudi tombola.

razna obvestila

Solidarnostni odbor poziva širšo javnost, da prispeva za pomoč beguncem iz BiH. Zbrana sredstva bodo izročena Rdečemu križu Slovenije, ki se na vse bolj dramatičen način sooča s problemom številnih beguncev. Finančne prispevke je mogoče nakazati pri sledečih slovenskih denarnih zavodih: Tržaška kreditna banka, Hranilnica in posojilnica Općine ter Hranilnica in posojilnica Nabrežina.

Za 12. mladinski raziskovalni tabor »Bardo 92« se dijaki in univerzitetni študentje lahko prijavi pri: NSK v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20/1, Odseku za zgodovino v Trstu, Ul. Petronio 4 in Slovenski ljudski knjižnici D. Feigla v Gorici, Ul. Croce 3.

Zveza slovenskih kulturnih društev Trst obvešča, da bodo uradi od 6. julija 92 odprti po poletnem urniku, in sicer: v ponedeljek, sredo in petek od 8.30 do 15.30, v torek in četrtek od 8.30 do 15.30 in od 16.00 do 18.00.

Zveza slovenskih kulturnih društev Trst - do 10. julija je možna rezervacija abonmajev za gledališko sezono 92/93 Primorskega dramskega gledališča - Nova Gorica. Informacije in prijave vsak dan razen ob sobotah, tel. (040) 635626.

Do 10. julija bo v gostilni Gruden v Šempolaju likovna razstava gojenk prof. Georjea Gabina z univerze v Bostonu.

Sklad Mitja Čuk prireja tudi letos KROŽEK LATINSČINE za srednješolce, ki nameravajo na klasični, znanstveni ali pedagoški licej. Vse informacije dobite vsak dan (razen ob sobotah in nedeljah) med 8.30 in 13.30 do 13. julija letos v uradih Sklada, Narodna ul. 126, Općine, tel. 212289.

Slovenski raziskovalni inštitut obvešča, da je novi naslov tržaškega sedeža

razne prireditve

Ul. Carducci 8, II. nadstr., tel. 765633 in 636727, fax 369392.

SK Brđina priredi 3., 4. in 5. julija v Zgoniku Smučarski praznik. Zabaval vas bo ansambel Happy Day.

Športno združenje Gaja organizira do 5. julija na športnem objektu na Padričah »Šport in zabavo« z nogometnim in odbojcarskim turnirjem. Zabavali vas bodo ansambli Happy Day, Lojze Furlan, Zvezde. Vabljeni!

Občina Devin-Nabrežina razpisuje javno selekcijo za enoletno namestitev dveh uslužbencev s kvalifikacijo knjigovodje - 6. funkcionalna kvalifikacija. Prošnje je treba predložiti na prostem papirju najkasneje do 11. 7. 1992. Za morebitna pojasnila se zainteresirani lahko obrnejo na Urad za osebje Občine Devin-Nabrežina.

Devinsko-nabrežinska občinska uprava priredi v nedeljo, 5. julija 92, ob 11. uri v dvorani KD Igo Gruden v Nabrežini št. 89 srečanje z vinogradniki na temo: »Razstava in pokušnja domačin vin - rezultati in perspektive«. Vinogradniki občine Devin-Nabrežina so vabljeni, da se srečanja udeležijo.

Slovensko dobrodelno društvo SLO-KAD sporoča, da se počinška kolonija v Dragi prične danes, 3. julija. Starši naj pripeljejo otroke v Drago ob 16. uri; prosimo jih, da pustijo avtomobil v vasi. Ob 16.30 bo zdravniški pregled.

Uprava Občine Zgonik obvešča, da bo občinska knjižnica v Saležu odprta v juliju in avgustu samo ob torkih od 16. do 19. ure.

Odbor za zaščito Križa sporoča, da odpade skupščina, ki je bila napovedana za ponedeljek, 6. 7., v Domu A. Sirka v Križu.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev Trst organizira 15. julija izlet na Mašun, kjer bo prijateljsko srečanje s pobratanim Društvom upokojencev Ilirska Bistrica. Vpisovanje v sredo, 8. 7., na sedežu društva v Ul. Cicerone 8 od 9. ure dalje.

Sindikati SPI CGIL iz Devina-Nabrežine organizira v soboto, 11. julija 92, izlet v Val Pesarino. Za informacije telefonirati na št. 200007.

Darujte v sklad Mitje Čuka

Združenje upraviteljev javnih lokalov tržaške pokrajine

Trgovinska zbornica za industrijo, obrt in kmetijstvo Trst

Okus poletja

Tudi letos bo od junija do septembra predstavitev long drinks - 16 popolnoma novih kreacij, ki bodo zadostile žeji tržaških potrošnikov.

Najboljši long drinks bodo predstavljeni tržaški javnosti

v diskoteki **PRINCEPS VIP** danes, 3. julija

Udeleženci:

Daniela Balos BAR TEO Ul. Ghega 2 »PASSION JUICE«	Alberto Benevol GRAN BAR EXCELSIOR Drev. XX Settembre 3 »CAROLA«	Martina Gherlizza BAR FRANCO Ul. Ponziana 1 »LIPS ROSE«	Matteo Lupi HARRY'S BAR Ul. Carducci 2 »ANNA«	Francesco Mijat BAR DE ROSA Trg V. Veneto 4 »SPINNAKER«	Daniilo Moscatti BAR BORSA Ul. Cassa di Resp. 4 »STOCKARDA«	Alessandro Perich CAFFÈ VIENNESE Center »Il Giulio« »INDIANA DRINK«	Michele Petelin HARRY'S BAR Ul. Carducci 2 »CUCCIUOLO«
Marzia Battista BAR FRANCO Ul. Ponziana 1 »PALM PLOT«	Gina Deruvo BAR VENIER Trg Goldoni 11 »RUBINO«	Paolo Grabar BAR SAN CARLO Nabr. III. Novembre 1 »SKIPPER '92«	Alessio Medizza GALLERIA FABRIS Trg Dalmazia 4 »STRAWBERRY«	Maria Elena Tomini BAR POLITEAMA Drev. XX Settembre 34 »HAPPY HOURS«	Erich Toscan CAFFÈ DEGLI SPECCHI Trg Unità d'Italia 7 »GREEN ISLAND«		

STOCK

menjalnica

2. 7. 1992

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1153,40	1125.—	Švicarski frank	842,79	832.—
Nemška marka	757,80	748.—	Avstrijski šiling	107,65	106.—
Francoski frank	225,25	221.—	Norveška krona	193,35	190.—
Holandski florint	672,44	662.—	Švedska krona	209,68	206.—
Belgijski frank	36,83	35,50	Portugalski eskudo	9,082	8,50
Funt sterling	2199,90	2180.—	Španska peseta	11,991	11,25
Irski sterling	2022,70	1990.—	Avstralski dolar	850,40	810.—
Danska krona	197,06	193.—	Jugoslov. dinar	—	10.—
Grška dragma	6,226	6.—	ECU	1552,50	—
Kanadski dolar	958,70	910.—	Slovenski tolar	—	14,25
Japonski jen	9,238	8,90	Hrvaški dinar	—	4,25

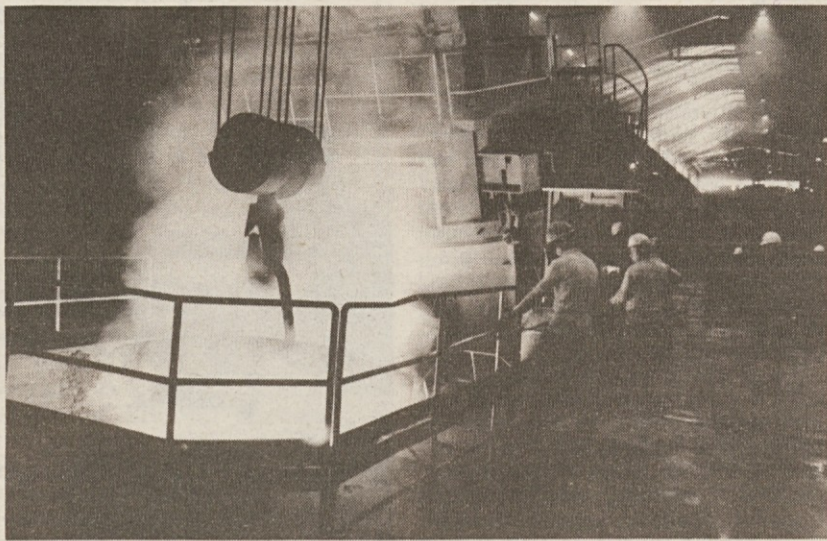
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611
Filijala Cedad 0432/730-314

Po podpisu sporazuma je proizvodnja v Škedenju začasno spet stekla Škedenjski železarji za tri mesece »varni« medtem ko se reševanje obrata seli v Rim

Škedenjska železarna dan po sporazumu o začasnih rešitvi krize: delavci so se včeraj po šestih dneh jeznega protesta vrnili na delovna mesta, še prej pa so na dopoldanski skupščini poslušali poročilo svojih sindikalnih predstavnikov o vsebini in namenih v sredo doseženega sporazuma, ki ga mora čimprej odobriti še upravni svet družbe »Altiorni e Ferriere di Servola«. Kot rečeno, je sporazum izrazito začasnega oziroma prehodnega značaja in bo veljal do izteka sodnega postopka, od katerega je odvisno, ali bo železarna dobila komisarsko (tako imenovano kontrolirano) upravo po zakonu Prodi, ali pa bo družba, ki železarno upravlja morala v stečaj. Ta zadnja in za železarno usodno nevarna možnost je po mnenju sindikalistov s sporazumom - ki v bistvu jamči zaščito tako tovarne kot delovnih mest - precej manjša, pa čeprav so sodniki pri odločanju popolnoma samostojni. Dejstvo pa je, da se je mnogo lažje odločiti za stečaj v primeru, ko so tovarniški stoji že izključeni, delavci pa v dopolnilni blagajni ali na cesti, kot pa v primeru, da železarna še obratuje in torej lahko upa na kako novo rešitev (ali celo zamenjavo lastništva), ki bi ji odprla tudi sveže proizvodne perspektive.

Delavci in sindikalne organizacije so v perspektive škedenjske železarne trdno prepričani. Po njihovi sodbi je obrat še vedno visoko kompetitiven, zato bi bilo nedopustno, ko bi ga zaprli zaradi

Škedenjski železarji so se včeraj vrnili na svoja delovna mesta (foto Magajna)

trenutnih konjunktorno neugodnih tržnih razmer. Res pa je, da tudi v primeru ohranitve škedenjskega obrata žal ni več mogoče rešiti drugega, mnogo bolj ambicioznega cilja: načrtovanega jeklarskega pola Furlanije-Juljske krajine, ki ga je - v sodelovanju z javnimi partnerji in Deželo FJK - nameraval uresničiti furlanski industrijec Andrea Pittini.

Če so škedenjski železarji vsaj za tri mesece rešili svoja delovna mesta in plače (sporazum se bo namreč iztekel konec avgusta ali najkasneje 30. septembra, če prej ne pride do komisarske uprave), pa tega žal ni mogoče reči za vsa tista mala in srednja podjetja - v vsej deželi jih je okrog 70 - kate-

rih dejavnost je strogo vezana na obratovanje železarne. Večini od njih dolguje škedenjsko podjetje zajetne vsote denarja za že opravljena dela (še zlasti v fazi prenavljanja obrata) ali tista, ki so bila prisilno prekinjena s krizo. O teh podjetjih sporazum ne govori, kljub temu, da je sedaj v nevarnosti tudi njihov obstoj, z njim pa tudi okrog tisoč delovnih mest. Vprašanje je zato, kolikšno težo bodo pri odločitvi o morebitnem stečaju škedenjske družbe imeli prav ti upniki oziroma, ali bodo za poravnavo svojih kreditov vztrajali pri zahtevi po stečaju.

Bitka za škedenjsko železarno se bo sedaj vsekakor nadaljevala

tudi v Rimu, saj bo deželni odbor za industrijo Ferruccio Saro vso zadevo predstavil predsedniku ministrskega sveta Amatu. Tržaški senator Arduino Agnelli (PSI) pa je že v sredo naslovil na ministra za industrijo in za državne udeležbe nujno vprašanje, ali namerava ukrepati za rešitev nesporazuma med javnimi in zasebnimi delničarji škedenjskega podjetja, še zlasti glede na nove Amatove usmeritve za privatizacijo, ki predvidevajo harmonično sodelovanje med javnim in zasebnim sektorjem. Agnelli tudi sprašuje, ali ne bi bilo - pred uporabo instrumenta, kakršen je zakon Prodi in morebitnim iskanjem novih družabnikov za proizvodnjo jekla - mogoče prepričati sedanjih partnerjev, naj spoštujejo sprejet industrijski program, če ne v celoti - dodaja tržaški senator - pa vsaj kar zadeva obveze Ilve za kokarno, energetsko centralo in pomol. In končno hoče Agnelli še vedeti, ali ne bi bil mogoč kak poseg vlade pred 15. julijem, ko je predvidena splošna stavka v industrijskem sektorju v znak solidarnosti s škedenjskimi železarji.

V zvezi s to stavko, ki so sindikalne organizacije kljub srednjemu sporazumu prepričano potrdile, se je včeraj oglašil tudi tržaški sindikat CISNAL, ki se v celoti pridružuje solidarnosti s škedenjskimi železarji in napoveduje tako udeležbo na stavki s predstavništvi vseh delovnih kategorij, ki jih zastopa, kot tudi pri vseh ostalih tovrstnih iniciativah.

Na včerajšnji tiskovni konferenci

»Severna Liga« kritična do Pahorja in sen. Spetiča

Na včerajšnji tiskovni konferenci je krajevni voditelj Severne lige Fabrizio Belloni obtožil pokrajinskega svetovaleca SKP Stojana Spetiča in občinskega svetovaleca SSK Sama Pahorja, da skušata za vsako ceno ustvariti pogoje za nadaljnje spore med Tržčani italijanske in slovenske narodnosti. S takim početjem - pravi Belloni - oba politična predstavnika objektivno samo nosita vodo na mlin fašistom, medtem ko bi borba za sožitje nasprotno potrebovala neke vrste »samourejanje pravil«. Voditelj Bossijevega gibanja se je očitno nanašal na sporno vprašanje rabe slovenščine v občinskem in v pokrajinskem svetu.

Severna liga je na srečanju z novinarji znova potrdila svojo strogo opozicijsko usmeritev, njeni voditelji pa so glede tega prepričani, da bodo tradicionalne stranke brez večjih težav oblikovale novi upravi, več problemov pa bodo imele pri porazdelitvi »stolčkov«. Belloni in somišljeniki podpirajo načrtovani miljski referendum o skladišču utekočinjenega plina, imajo pa pomisleke glede izbrane lokacije devinsko-nabrežinske obrtniške cone, »saj gre za področje, ki je bilo že namenjeno zelenim površinam«. Spet so postavili v ospredje predlog, da bi naša pokrajina postala prostocarska cona, saj bi Trst samo s to pobudo lahko odigral svojo veliko strateško vlogo v odnosu do srednjeevropskega prostora in do nastajajoče nove Evrope.

Nevarno stopnjevanje protislovenske mržnje in kampanje proti svetovalcu SSK

Na Trgu Unità neznanec zahrbtno napadel profesorja Sama Pahorja

Neznanec je včeraj pozno popoldne na Trgu Unità fizično napadel občinskega svetovaleca SSK prof. Sama Pahorja, ki se je moral zateči v bolnišnico, kjer so mu nudili zdravstveno pomoč in ga odslovili s sedemdnevno prognozo okrevanja. Šlo je za podlo in zahrbtno dejanje, ki se uvršča v vzdušje naraščajoče nestrpnosti do Pahorja, ki jo podpirajo in za katero nosijo v prvi osebi odgovornost dobro znani nacionalistični in desničarski krogi.

Do nasilnega dogodka je prišlo nekaj po 18. uri. Pahor je bil namenjen v občinsko knjižnico na Trgu Hortis, ko je naenkrat začutil močan udarec v tilnik. »Sprva sem mislil, da me je zadela nogometna žoga, ko sem se čez nekaj sekund opomogel sem videl možkega, ki je bežal proti Jezuitski cerkvi. Zaklical sem na pomoč v upanju, da ga bo kdo dosegel ali ustavil, sam pa sem se zapodil za napadalcem, ki jo je medtem ucvril po stopnišču in očitno kmalu izginil v bližnjih uličicah«, nam je povedal Pahor, ki se je takoj zatem odpravil na bližnjo kvarturo. »Dežurne policiste sem obvestil o dogodku in jim svetoval, da pošljejo za napadalcem dve izvidnici, eno iz Sv. Justa, drugo po Ul. S. Michele. Prepričan sem bil, da bi ga lahko takoj ujeli, povedali pa so mi, da ne morejo narediti ničesar, češ da nimajo zadostnega osebja. Šel sem v bolnišnico, kjer so mi zdravniki ugotovili močan udarec v glavo in me odslovili s prognozo okrevanja v sedmih dneh«. Do tukaj neposredno pričevanje prof. Pahorja, ki je dogodek in napad sinoči uradno prijavil pristojnim organom.

Deželno tajništvo SSK je sinoči najostreje obsodilo fizični napad na Sama Pahorja in mu izreklo solidarnost ter voščila, da bi udarec ne imel hujših posledic. »Hujskanje proti prof. Pahorju in sploh proti pravicam Slovencev v Italiji je žal obrodilo svoje strupene sadove. Vsa javnost jih mora obsoditi, da taka dejanja in njihove tvorce osamimo, tako da se zlo in nasilnost ne razrasta tudi v naših krajih«, je v tiskovni izjavi napisal strankin deželni tajnik Ivo Jevnikar.

Zahrbtni napad na prof. Pahorja - piše v izjavi pokrajinskega vodstva SSK - je sad sramotne kampanje moralnega linčanja, ki jo na njegov račun vodijo nacionalisti in neofašisti na Tržaškem. Ta kampanja, ki jo vodijo z metodami, o katerih smo že obvestili pristojne sodne organe, hoče diskreditirati pogumna prizadevanja Sama Pahorja za uveljavitev človeških pravic, naperjena pa je proti celotni manjšinski skupnosti. SSK izraža svojo veliko zaskrbljenost nad tem dogodkom, tudi zato, ker so to sramotno kampanjo doslej dovolili tudi ljudje in sile iz demokratičnih krogov z etično brezbrilnostjo, ki ne zna ali noče ločevati žrtev od tistih, ki jih preganjajo. SSK v svojem tiskovnem sporočilu izraža upanje, da bo sinočnji dogodek odprl oči tudi tem ljudem in pričakuje solidarnost vseh italijanskih in slovenskih demokratov. Nesprejemljivo je dejstvo, da Italija stoji križem rok pred napadi na slovensko manjšino, kar predstavlja škandal, ki je v popolnem nasprotju z evropskim vzdušjem ter tudi z mirnim položajem, ki ga republika Slovenija jamči svoji italijanski manjšini.

Občina razpisala natečaj za oddajo stanovanj v najem

Občina Trst je razpisala natečaj za oddajo 32 stanovanj v najem tistim prosilcem, ki jih je bil doletel sodni stanovanjski izgon. Stanovanja se nahajajo v poslopju v Ul. Brunelleschi 3, Občina pa jih bo dala v najem po tim. »pravični stanarinah«, ki jih določa zakon št. 392 iz leta 1978.

Prošnje za sodelovanje na natečaju morajo interesenti izpolniti na posebnih obrazcih, ki jih dobijo v občinskem uradu za stanovanja (Ufficio Casa), 17. sektor - skrbstvo (Prehod Costanzi 2, tretje nadstropje, soba št. 327), in sicer vsak delavnik med 9. in 12. uro. Izpolnjene obrazce je treba z vso zahtevano dokumentacijo posredovati generalnemu protokolu Občine Trst (Trg Unità 4, mezanin, soba št. 32) najkasneje do 12.30 dne 31. julija 1992.

Svetoivanski pust

Danes bodo pri Sv. Ivanu in v Podlonjerju imeli že tradicionalni »poletni pust«. Pustni sprevod bo krenil ob 18. uri z Bošketa, od 20. ure dalje pa bo v Podlonjerju pustno rajanje ob zvokih skupine »Vercia Trieste«.

Na Proseku proslava 20. obletnice postavitve spomenika padlim v NOB

Sedmega julija letos poteka dvajset let odkar so na Proseku svečano odkrili spomenik padlim in umrlim v narodnoosvobodilnem boju, borcev raznih partizanskih enot ali žrtev nacističnih uničevalnih taborišč. To obletnico bodo domačini primerno počastili v nedeljo, ob 16. uri pred spomenikom. Svečanost prireja krajevna organizacija VZPI-ANPI v sodelovanju z drugimi prosekimi organizacijami, poleg domačinov pa se je bodo udeležili tudi predstavniki ZZB iz Sežane, Kopra, Štorij in Komna ter delegacije VZPI-ANPI iz raznih krajev na Tržaškem.

Udeleženci svečanosti se bodo zbrali pred Soščevo hišo in se od tam v sprevedu z vaško godbo na pihala na čelu in s prapori borčevskih organizacij in venci podali k spomeniku.

Po uvodnih besedah predstavnice domačih organizacij in v imenu sekcije VZPI-ANPI, po nastopu godbe, pevskega zbora in recitatorjev iz vrst domačega amaterskega odra, bosta spregovorila v slovenščini v imenu Združenja aktivistov in invalidov NOB na Tržaškem Jože Koren, v imenu pokrajinskega odbora VZPI-ANPI pa v italijanski Arturo Calabria. Svečanost bodo zaključili recitatorji, pevski zbor in godba na pihala. Po slovesnosti bo v domačem Kulturnem domu odprta razstava o nacističnih taboriščih, na prodaj pa bo izpopolnjena izdaja brošure-knjige izpred dvajsetih let o deležu Proseka in njegovih prebivalcev v narodnoosvobodilni borbi. Sledilo bo tovariško srečanje, ki bo priložnost tudi za srečanje z bivšimi borci in aktivisti OF z obeh strani meje.

V dvorani Gropajskega Zadružnega doma Tržaški oktet sklenil koncertno sezono

Dvorana Zadružnega doma v Gropadi, res nedokončana in še ne opremljena, zato pa do kraja napolnjena hvaležnega občinstva, je bila prejšnji teden prizorišče zadnjega koncertnega nastopa sezone Tržaškega okteta, pri čemer je treba posebej poudariti hvalevredno gesto tega našega odličnega ansambla, saj je svoj nastop ponudil prizadevnim domačinom prav zato, da bi prispeval k njihovim prizadevanjem za dokončanje dvorane. To je v svojem uvodnem nagovoru izrecno poudaril tudi tajnik Gropajskega KD Skala Aleksander Možina, ki se je pevcem iskreno zahvalil za njihovo gesto obenem pa tudi zagotovil, da bosta tako gospodarska zadruga kot KD Skala oz. njun pripravljalni odbor naredila vse, kar je v njihovi moči, da bo Gropada čimprej dobila prepotreben in dostojno opremljen hram kulture. Naravno pa je, da pri tem računajo tudi na pomoč drugih.

Tržaški oktet pod umetniškim vodstvom Aleksandre Pertotove je ponudil v poslušanje tri sklope skladb, ki podajajo celoten vpogled v programske izbire Okteta.

V prvem sklopu je zapel Jacobusa Gallusa Libertas animi, Čajkovskega Otče naš in Marija Kogoja zahtevno Ave Maris Stella. V drugem sklopu je predstavil štiri čustvene umetne slovenskih skladateljev na besedila slovenskih pesnikov: Volaričevo Vzvečer, Vrabčev Moja vas in Vodopičevi Barčiča in Pobratimija. V tretji sklop pa je vključil živo slovensko ljudsko pesem v zapisih mojstrov ljudskih občutij: Venturinijevo Nocoj pa oh nocoj, Boštjančič - Otovo Kaj pa je tebi ljubica, Gašperšičevo Venite rož'ce moje (ti dve s solističnim deležem sopranistke Aleksandre Pertot), Švikaršičevo koroško Čej so tiste stezice in Merkujevo rezijansko Tana sorte. Vse je zapel z njemu lastno dovršenostjo.

Na koncu se je občinstvu za tople in navdušene aplavze oddolžil še z domoljubno Slovenec sem, s Švikaršičevo Puobi pojo (z Aleksandrinim solom) in z Vodopičevimi Žabami. Seveda pa se je prepevanje potem nadaljevalo še ob kozarčku ponujenega vina in domačih dobrot. (j.k.)

Vznemirjenje med uslužbenci devinsko-nabrežinske Občine

Sindikat uslužbencev krajevnih uprav FINSSEL-CISL je po skupščini uslužbencev Občine Devin-Nabrežina oklical stanje pripravljenosti in obvestil občinsko upravo, da se bodo uslužbenci v primeru, če občinski svet do konca julija ne bo odobril sklepa o pogodbenih avtomatiziranih, vzdržali vsake oblike dela, ki ni strogo predvidena v sedanjih pogodbenih razmerah. Omejnjeni sindikat torej zahteva od župana in podžupana, da skličeta zasedanje občinske skupščine pred iztekom meseca, v napsrotnem primeru pa si pridržuje tudi pravico do drugih, bolj odločnih oblik sindikalnega boja, ki bodo zadevale vse občinske osebe in bodo imele za cilj zaščititi njihove iz delovne pogodbe izhajajoče pravice. Le-te so - kot be-

remo v tiskovnem sporočilu pokrajinskega tajnika FINSSEL-CISL Sodanija - po krivdi občinske uprave še vedno neizpolnjene.

Skupščina DSL

V dvorani Oceania nekdanje Pomorske postaje bo danes ob 18. uri javna skupščina Demokratične stranke levice, ki bo posvečena političnemu položaju na Tržaškem in predvsem izidom nedavnih upravnih volitev. Uvodno poročilo bo podala tajnica Perla Lusa.

Anketa Pokrajinske komisije za enakopravnost žensk Dijakinje dveh srednješolskih zavodov razmišljajo o uveljavljanju v družbi

Iz kakšnega družinskega in družbenega okolja izhajajo, kako so zadovoljne z izbiro šole, kaj menijo o možnosti bodoče zaposlitve in kako nameravajo usklajevati svoje družinsko življenje s poklicnim uveljavljanjem. To je le nekaj sklopov vprašanj iz ankete, ki je zajela 312 dijakinj dveh goriških srednjih šol in ki jo je izpeljala Pokrajinska komisija za uveljavljanje enakopravnosti žensk. Osemčlansko komisijo vodi pokrajinska svetovalka Rosaria Di Dato, v njej pa so še predstavnice sindikalnih zvez in združenj.

Komisijo so ustanovili pred dobrima dvema letoma in je prva v Furlaniji Julijski krajini. Kljub precejšnjemu nerazumevanju in različnim težavam je doslej že izvedla nekaj pobud. Najpomembnejša pa je prav gotovo anketa, ki so jo med marcem in majem izvedli na učiteljsku "Slataper" v Gorici in ki je zajela 191 dijakinj vseh štirih razredov ter na trgovskem poklicnem zavodu "Cossar", kjer je šolska populacija sicer mešana, vendar je anketa zajela le 121 deklet, dijakinj tretjih, četrtih in petih razredov.

Rezultate ankete so predstavili na tiskovni konferenci. Zaenkrat je anketa zajela le dve srednji šoli, vendar že jeseni napovedujejo podobno pobudo tudi na nekaterih drugih srednješolskih zavodih, saj bo le tako slika popolnejša, predvsem pa bo mogoče primerjati težnje dijakinj, ki se pripravljajo na vstop v svet, ali bolje, na tržišče dela.

Ob tem namreč ne gre pozabiti, da je eden od osnovnih ciljev, ki jih Komisija zasleduje, sklicujoč se na člen 5 republiške ustave, na zakon št. 903 / 77 in na direktivo EGS o ženski problematiki, kako odpraviti še zmeraj prisotne velike razlike med moškim in žensko glede zaposlovanja, oziroma glede enakopravnosti prisotnosti v družbi. Brez poznavanja stanja in teženj je težko oblikovati kakršnekoli načrte, je v uvodnem poročilu o ciljih in smislu ankete pojasnila predsednica Di Datova, medtem ko je osnovne ugotovitve — povedati velja, da gre za kar precej zapleten sklop vprašanj — nanizal dr. Mario Passon.

Kakšen odnos imajo do vključevanja v družbo, do zaposlovanja in poklicnega uveljavljanja in do družine dekleta, ki so danes stara od 14 do 17 let? Zanima jih najti zaposlitev, zanima jih poklicna uveljavitev, vendar ne za vsako ceno, kajti ne želijo se odpovedati družinskemu življenju, zavedajo pa se tudi mnogih težav, ki jih bodo morale premagovati prav zato ker so ženske.

Kako lahko Komisija (preko njenih predlogov pa družba, institucije itd) pomaga k zmanjševanju razlik, boste vprašali? Odgovor je preprost: tudi z nudenjem novih storitev, čeprav bi bil velik napredek že v tem, če bi lahko izboljšali že obstoječe.

Zaradi kompleksnosti ankete bomo nekatera vprašanja skušali podrobneje razčleniti.

Dr. Passon je opozoril na eksperimentalni značaj ankete, kar ima seveda lahko pozitiven predznak, vendar pa predstavlja to istočasno tudi omejitve, saj ni zanesljivih znakov za primerjavo, med stanjem, načrti in željami mladih žena na Goriškem in tendencami v drugih krajih dežele in države. Nemogoče bo namreč razbrati, če Goričanke razmišljajo, spoznavajo in načrtujejo podobno kakor njihove vrstnice drugod ali pa so prej izjema.

Razširitev ankete še vsaj na dva zavoda tehnične in znanstvene smeri v jeseni, naj bi možnost primerjave, vsaj v lokalnem merilu, znatno razširilo.

PDG priredi drevi, ob 21. uri, na ploščadi pred Kulturnim domom v Novi Gorici predstavo Lubjezen, uojska, lakota. Sinoči je bila ista predstava na dvorišču restavracije Lipa v Šempetru.

V prvi tekmovalni skupini natečaja Seghizzi Tako za baltskimi pevci skupina Ave iz Ljubljane

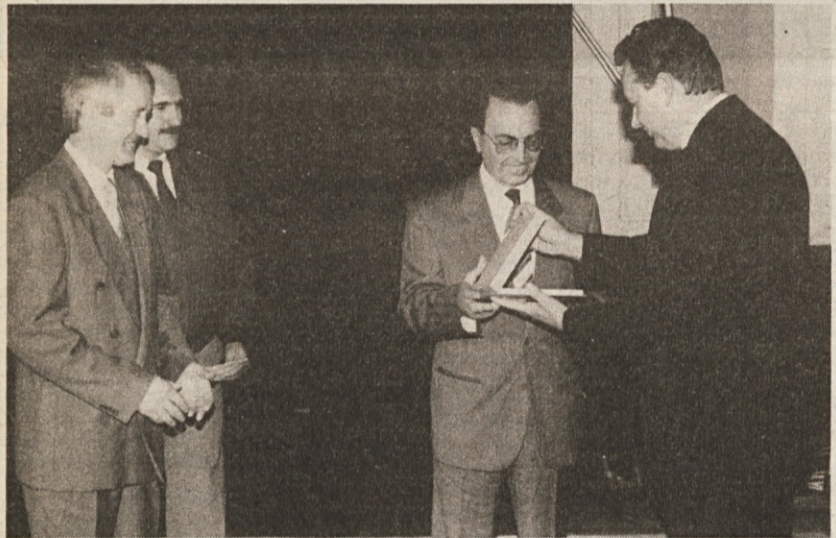
Včeraj dopoldne je bila v dvorani UGG otvoritev letošnjega 31. zborovskega natečaja Seghizzi. Več sto zbranih pevcev, spremljevalcev in člani žirije je nagovoril predsednik združenja Seghizzi Ubaldo Agati, ki je želel, da bi petje prispevalo k zblizjevanju narodov. Ta želja je še toliko bolj aktualna letos, ko so na tekmovalju prisotni pevci novih republik in narodov, ki doživljajo tudi tragične izkušnje vojn in nasilja. Upati je, da bo petje preglasilo orožje in da bodo v Evropi spet prevladali mir, prijateljstvo in sožitje. Sledili so pozdravi v vseh jezikih

sodelujočih zborov, nato pa so pevci pod vodstvom prof. Jožeta Fürsta, predstavnika Slovenije v žiriji, skupno intonirali himno natečaja "Cum popolorum unio...". Otvoritveni slovesnosti je sledil sprejem predstavnikov zborov na županstvu. Včeraj so že razglasili zmagovalce v 2. tekmovalni skupini (pevski projekt). Najboljši je bil Komorni zbor iz Tallina (Estonija) z 90,14 točkami, na drugo mesto se je uvrstil Komorni zbor Cantemus iz Vilniusa (Litva) - 90 točk, na 3. pa Vokalna skupina Ave iz Ljubljane z 89,86 točkami.

Po včerajšnjih nastopih v polifoniji bodo danes ob 16.30 nastopale vokalne skupine: zbor Arcus iz Rige (Latvija), Vokalna skupina Ave iz Ljubljane, Nonett Vokal iz Celovca in zbor Moldova iz Kišineva (Moldavija). Zvečer ob 20.30 bo nagajevanje in koncert zmagovalcev treh tekmovalnih skupin polifonije (projekt, zbori, vokalne skupine). Jutri se bo natečaj nadaljeval s programom izvedb iz ljudske zakladnice.

Na sliki (foto Marinčič) prof. Jože Fürst vodi izvedbo himne natečaja; za njim zastavonoše pevskih zborov

Za prijateljstvo in sodelovanje med policijama ob meji Dr. Oreste Davini dobitnik visokega priznanja Slovenije

Načelnik 4. območja mejne policije, ki je pristojno za vse mejne prehode v FJK, kvestor Oreste Davini je v sredo v Novi Gorici dobil najvišje priznanje Republike Slovenije na prazniku slovenske policije. Dr. Daviniju je namestnik ministra za notranje zadeve Bogom Brvar izročil plaketo organov za notranje zadeve za prijateljstvo, sodelovanje in vsestransko podporo osamosvajanju Slovenije, ki jih je izkazal v okviru svojih pristojnosti. Na slavnostnem srečanju v veliki dvorani Skupščine občine Nova Gorica so nato nagradili še druge posameznike in organe, ki so se odlikovali tako v dneh lanske vojne kot tudi v kasnejšem službovanju.

Na slovesnosti je spregovoril načelnik UNZ v Novi Gorici Stane Bačar, ki je obnovil dogajanje izpred enega leta. Slovenska policija praznuje svoj praznik 27. junija prav v spomin na uspešnost in angažiranost v odbijanju lanske agresije. Bačar je poudaril, da je bila agresija zavrnjena ne le z orožjem pač pa tudi in predvsem z diplomacijo, dogovarjanjem in usklajevanjem različnih aktivnosti raznih organov, prebivalstva in ne nazadnje tudi novinarjev. Če je v Rožni dolini tekla tudi kri, je bila Vrtojba osvobodena predvsem z briljantnim vodenjem "diplomatskih" aktivnosti. Bačar je nato poudaril tudi pomen sodelovanja z italijansko policijo pri reševanju problemov ob meji zlasti kar zadeva mamila, kupčevanje z orožjem in nasploh nadzorstvo nad prometom. Podčrtal je tudi, da je osnovni namen policije pomagati občanom in želel, da bi ljudje to razumeli in sodelovali s policijo.

Na sliki (foto Marinčič) dr. Oreste Davini med Stanetom Bačarjem in Bogom Brvarjem

Zahodna obvoznica - reakcije po odločitvi odbora Zadovoljstvo La Rete in PLI Ne manjkajo pa niti pomisleki

Goriški odbor Gibanja La Rete izraža zadovoljstvo ob dejstvu, da je bil občinski odbor prisiljen umakniti načrt gradnje zahodne obvoznice. Tako odločitev pomeni posredno priznanje vloge, ki so jo bodisi v civilni družbi, bodisi v občinskem svetu opravili vsi tisti, ki so od leta 1984 nasprotovali načrtu. Odločitev pomeni v bistvu poraz predstavnikov krajevne "nomenklature", ki so ves čas z arogantnostjo zagovarjali potrebo po gradnji takega objekta. "Gre za osebe, ki še zmeraj sedijo v občinskem odboru in občinskem svetu ali pa zasedajo najbolj odgovorne položaje v strankah", navaja tiskovno poročilo gibanja La Rete.

In te osebe naj bi zdaj odgovorile, kdo bo pokrival škodo, ki je nastala v desetih letih, ko niso bila uporabljena znatna denarna sredstva, na razpolago goriške skupnosti.

Gibanje La Rete izraža upanje, da bosta prozornost in nov pristop v politiki našla prostor tudi na Goriškem, čeprav opozarja isto-

časno na možnost, nizkih udarcev s strani zagovornikov dosedanje politike.

Zadovoljstvo nad sklepom občinskega odbora izraža tudi občinski tajnik liberalne stranke Decolle. Iz poročila za tisk izhaja, da je vodstvo PLI podrobno razpravljalo o tem vprašanju, kakor tudi o še zmeraj dokaj nejasnem položaju v sklopu večine na občini. PLI izraža pomisleke zlasti glede pasivnega zadržanja manjših strank.

Izidi mature na zavodu Galilei

Na industrijskem tehničnem zavodu Galileo Galilei — slov. sekcija so z letošnjo matura že opravili. Uspešno je šolo dokončalo vseh šest maturantov, rezultati pa so naslednji: Sebastian Froglija 40/60, Primož Klanjšček 39/60, Peter Paulin 54/60, Davide Piccolo 51/60, Andrej Simčič 45/60, Paolo Suligoi 45/60.

Filmsko združenje Sergio Amidei se spominja producenta Cristaldija

Smrt svetovno znanega italijanskega filmskega producenta Franca Cristaldija je včeraj močno odjeknila tudi med ljubitelji filma v Gorici, še posebej pa med organizatorji festivala Amidei. Cristaldi je namreč bil že od vsega začetka v žiriji te filmske manifestacije in je večkrat prišel v Gorico. Leta 1981 je sodeloval pri komemoraciji Sergia Amideia, po katerem se je nato poimenovala goriški festival scenaristike. Giuseppe Longo, direktor združenja Amidei, ki mu predseduje senator Darko Bratina, nam je včeraj napovedal, da bodo med letošnjim filmskim pregledom za nagrado Amidei na goriškem gradu (od 13. do 26. avgusta) uvrstili v obrobni spored tudi nekaj filmov v poklon na Cristaldijev spomin. Cristaldi je bil producent filmov kot so Amarcord, Divorzio all'italiana, Nuovo Cinema Paradiso, Il nome della Rosa itd.

Manisco na prazniku stranke kom. preнове

V Cassegliano, v občini Šempet ob Soči, se je sinoči začel praznik Stranke komunistične preнове. Trajal bo do nedelje, 5. t.m. Danes ob 19. uri bo na prireditvi javna razprava o novem svetovnem redu. Vodil jo bo znani časnikar Lucio Manisco. Jutri ob 19. uri bo javna razprava o pojavih razizma. Vodila jo bo evropska parlamentarka Dacia Valent. V nedeljo, ob 19. uri pa bo javna razprava o novi Evropi in vlogi sindikatov. Sinoči je bil na programu rock koncert.

razna obvestila

Občina Števerjan obvešča, da zaradi tehničnih razlogov danes pobiranje smeti odpade. S prihodnjim tednom bo pobiranje smeti ob ponedeljkih in četrčkih.

izleti

SPD Gorica priredi 4. in 5. julija izlet na Spitzegel (2119 m) v Avstriji. Vodi Miran Cotar. Prijave in informacije tel. 30995.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Le età di Lulu«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

VERDI 18.00-22.00 »Spiando Marina«.

Nova Gorica

SOČA 21.00 »Zadnji skavt«.

SVOBODA Šempeter 20.30 »Ne reci mami, da smo sami«. 22.30 »Vonj gole-ga telesa«. Nočni kino.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinska lekarna št. 1 (v Štandrežu) - ul. Del San Michele - tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Občinska lekarna št. 2 - Ul. A. Manlio 14 a/b - tel. 480405.

† Nenadoma nas je zapustil naš

Ivan Paulin

(star 49 let)

Pogreb bo jutri, v soboto, 4. julija 1992. Pogrebni sprevod bo iz mrliške veže glavnega pokopališča v Gorici v cerkev v Štandrežu.

Svojci in družina Paulin

Štandrež, 3. julija 1992

PIHALNI ORKESTER »KRAS«
DOBERDOB

vabi na šagro ob

praznovanju 45-letnice
obnovitve godbe

petek, 3.7. briškola (prva nagrada dve gorski kolesi)
sobota, 4.7. koncert godb in ples - igrajo Novi Laposi
nedelja, 5.7. nastop štirih godb, ples z ansambлом Prijatelji

V nedeljo bogata tombola - 2 milijona lir.

DRUŠTVO F. B. SEDEJ - ŠTEVERJAN

vabi na

22. festival
ŠTEVERJAN '92

ki bo Med borovci 4. in 5. julija.

Spored: v soboto, 4. 7., ob 18. uri otvoritev razstave vin — ob 20. uri nastop vseh prijavljenih ansamblov

v nedeljo, 5. 7., ob 17. uri nastop finalistov

Napovedujeta: TAJDA LEKŠE in JANEZ DOLINAR

Šesta premska srečanja

Šesto srečanje primorskih pesnikov, pisateljev in kulturnih delavcev, ki se je odvijalo preteklo nedeljo na gradu na Premu v priredbi Združenja književnikov Primorske in Zveze kulturnih organizacij iz Ilirske Bistrice, je prineslo močan kakovostni zasuk in potrdilo vedno širšo odmevnost prireditve, ki postaja v bistriški občini kulturni dogodek leta. Glavno besedo so letos imeli mladi literarni zgodovinarji in teoretiki in pokazali resnično visoko raven svojega dela in pronicljivost svojega razmišljanja, dopoldanski del je v biserno lepoto grajskega dvorišča pritegnil doslej menda rekordno število poslušalcev, ki so z zanimanjem, in ne samo z dolžno pozornostjo, sledili referatom predavateljev. Bili smo priča resničnim odkritjem na področju primorske literature in de-

jali bi, da se dejansko premalo zavedamo, kakšno duhovno bogastvo premore primorska pisateljska srenja od Milj do Devina, od Dragonje do Tolmina. Z letošnje letne manifestacije Združenja književnikov Primorske in ZKO Ilirska Bistrica smo upravičeno odhajali bogati, vedro in optimistično razpoloženi in bolj samozavestni. Primorska književnost po množičnosti in kakovosti nima sklanjati glave pred nikomer.

Posebno draž dopoldanskemu delu je dal pogovor s Prešernovima nagrajencema Borisom Pahorjem in Marjanom Tomšičem, pogovor, ki je mestoma zazvenel kritično, vendar živahno in polnokrvno, predvsem po zaslugi evropskega nadiha Pahorjevih pričevanj.

Prijaznost in pozornost gostiteljev je še požlahtila mehke in zasanjane občutke, ki jih v človeku poraja skalnati obronek Prema s svojo nenadkriljivo okolico in z duhom Ketteja, Faturja in Steguja, ki diha iz vsakega kamna.

Udeleženci 6. premskega srečanja v očarljivem okviru zidovja premskega gradu

Besedilo
in fotografije
BORIS PANGERC

Jasna Čebbron - Književnost v Istri Skica Borisa Pahorja

Predavateljica je odlična poznavalka motivike, smeri, tokov in ustvarjalcev, ki so skozi desetletja krojili usodo slovenske pisane besede v Istri in tako ustvarili tradicijo, ki je danes trdna, pri ljudeh uzaveščena, in na katero se lahko polno naslanjajo novi, mladi rodovi slovenskih ustvarjalcev v Istri. O njenem referatu objavljamo povzetek, kot ga je sama predlagala:

Razmislek o slovenski književnosti v Istri narekuje, da je do zgodnjih šestdesetih let obstajala le ljudska književnost v ustnem izročilu. Prvi avtorski vstop pomenijo Šavrinske pesmi Alojza Kocjančiča (1963), dve leti kasneje pa izda v samozaložbi Tomaž Šalamun Poker.

Vendar oba ta dva vstopa puščata v prostoru slovenske Istre praznino; Kocjančič svoje pesmi umakne iz javnosti, Šalamun pa naseli osrednji slovenski prostor.

Zato pomenijo prvi generacijski vstop lirski poskusi mladih Koprčanov, predvsem Niko Župan, Marjan Starc in Vlado Šav. Za vse tri je tipičen modernistični literarni model književnosti.

V 70. letih vznikne poezija Vladimira Memona, modernističnega pesnika, ki je kmalu sprejet v osrednji slovenski literarni prostor, in ljudsko-modernistična poezija Edelmara Jurinčiča (Pesniški list). V poznih 70. letih objavlja že Marjan Tomšič, vendar so njegove prve zbirke novel psihofantastične tematike.

V 80. letih vstopi Marjan Tomšič z istrsko tematiko (Olive in sol, 1983) in z njo uveljavi v slovenskem prostoru istrsko temo in slog magičnega realizma. Leto kasneje (1984) objavi svoj epski prvenec Andrej Morovič Priložnost na ulici.

To je generacijska pripoved o marginalcu-kozmpopolitu, slogovno se jo da uvrstiti v bitniško literaturo, kasneje se istrski prostor množi z istrsko tematiko (ponatis Kocjančiča, vrnitev Berta Pribca iz Avstralije, Jurinčič objavi dve pesniški zbirki in zbirko novel).

Ta je sprejeta kot del slovenske književnosti (nagrada Prešernovega sklada Marjanu Tomšiču). Ob tem "poganjajo" mnoga liriska iskanja (najpogosteje v reviji Fontana). Posebej opazna sta liriska prvenca Vere Pejovič in Ines Cergol-Bavčar (Rob, Lipa k Koper).

Območno srečanje mladih literatov

V okviru Prema 92 je potekalo območno srečanje mladih literatov. Po zelo uspelem lanskem srečanju se je na natečaj prijavilo trideset mladih avtorjev, ki so poslali pet proznih in 25 pesniških prispevkov. Komisija (Helena Pirih in Ivko Spe-

tič) je prispevke ocenila in mlade avtorje povabila v nedeljo na Prem. Srečanja se je udeležilo osem pesnikov in pisateljev, ki še iščejo svoj izraz v sodobni slovenski književnosti. Za nastop na literarnem večeru je bila izbrana Breda Seljak.

V svojem imenitnem prispevku je Igor Škamperle zelo zadeto povzel osnovne značilnosti Pahorjeve osebnosti in njegovega leposlovnega in publicističnega dela. Poudaril je, da je Prešernova nagrada, »ki jo je pisatelj Pahor prejel v letu Peterletove vladavine, prišla nekam pozno, bolj podobna popravljanju nečesa zamujenega, ki bi moralo biti prisotno med nami že veliko prej,« saj je glavni Pahorjevih romanov nastala in izšla v 50. letih. Analiziral je neskladja med Pahorjem in Ljubljano, polemično obdobje s prejšnjo oblastjo in ga začutil kot »neslovenskega« pisatelja, ker presega v svoji tipičnosti slovenskost. Pahor v svojem opusu podira stereotip, da je Slovenec človek podeželja, kmet, da ceni preproščino, harmoniko in prezira meščanstvo. Boris Pahor ta stereotip podira, ga presega, ker je izvorni, globoko izpovedni in sugestivni umetnik mesta in morja.

»V tem svetu se počuti doma, vanj ne potuje, ampak v njem živi,

se vanj vrača. (...) Literarni svet je v teh motivih izredno bogat, obdelan je prefinjeno, jezikovno gibko in prežet z značilno jadransko, skoraj mediteransko mehko, za katero sta značilni spontanost in naravna srčnost. (...) Literatura Borisa Pahorja ostaja, kljub zgo-

Literarni večer

V čudoviti akustiki grajskega dvorišča je najprej mehko zazvenel violončelo Vladimirja Kovačiča, nakar so poslušalci brali iz svojih najnovejših del Marjan Tomšič, Breda Seljak, Milojka Žižmond-Kofol, Zlatka Obid-Lokatos (njene pesmi so napravile zelo močan vtis), Ida Renar, Dejan Rajčič in Kovačič sam. Večer je zaključil hudomušni ljudski stihotvorec s Prema Jože Gašperšič, nakar je prijetno in ubrano zazvenel duo Adnan Zubčević (flavta) in Bojan Glavina (klavir). Boris Pahor je zaradi neodložljivih popoldanskih obveznosti nastopil v dopoldanskem delu prireditve.

Po obvezni družabnosti in ko je že legal mrak, pa je za smeh poskrbel Toni Karjola (Andrej Jelačin). Premsko literarno srečanje 92 pa se je končalo na ljudski način ob zvokih ansambla Bistrice s povcem Barbara in Sašem Boštjančičem. Nakar se je Prem pogreznil v svoj običajni vsakdanji mir, misli prirediteljev pa se že prožijo v 7. premsko srečanje, ki bo junija 1993.

vinskim spremembam, ki so se zgodile v zadnjem času, še naprej zanimiva in zgodovinsko naddoločena. Ne pomeni le pričevanja, marveč ponuja vrsto izzivov, od iskanja lastne identitete do vprašanja samozavesti v okoliščinah našega specifičnega življenja.«

Predsednica ZKP Tavčar v Argentini

Predsednica Združenja književnikov Primorske se letošnjih Premskih srečanj ni mogla udeležiti (poslala je prisrčen pismeni pozdrav), ker je ravno v nedeljo odletela na kulturno poslanstvo v Argentino. Zora Tavčar je bila namreč vključena v delegacijo slovenskega ministrstva za kulturo, ki je odpotovala v Argentino na povabilo argentinske vlade, da bi tam predstavila slovensko kulturo argentinskemu občinstvu in tamkaj obiskala slovenska središča.

Pokrajina v poeziji Prozni opus Tomšiča

Igor Saksida je obravnaval predstavnost pokrajine v pesniškem motivnem svetu Srečka Kosovela, Alojza Gradnika in Miroslava Košute. Iz njegovega referata povzemamo, da je osrednja sestavina Kosovelove mladinske lirike sončna svetloba, ki prevzema različne sestavine motivnega sveta: »sonce blešči vsemu stvarstvu, tako pa je po pomenu za pesniško sporočilo nekje na meji med motivno in tematsko plastjo besedila, saj njegova snovnost prerašča v bolj ali manj razvidno idejnost«.

V bogati metaforiki Kosovelove mladinske poezije se v najrazličnejših besednih zvezah pojavljajo otrok, marjetica, trobentica, zvonček, večer, tema, svetla rosa in pokrajina v temi, ki se poduhovi in vse stvari združi v harmoničen mir. (...) pokrajina je v Kosovelovi otroški liriki tematsko funkcionalna in ni zgolj nekakšen dogajalni prostor.

Alojz Gradnik je v svojih pesmih za mladino uporabljal predvsem dinamične motive, ki se navezujejo na kak komičen dogodek (Narobe svet in druge pesmi za mladino). Gradnikova pokrajinska motivika ostaja vseskozi znotraj podeželskega predstavnostnega okvirja, v motiviki polj, cvetočega drevja, živali, košnje in podobno.

V mladinskem pesništvu Miroslava Košute je pokrajinska motivika pomemben snovni segment. Poglavitni del motivov ostaja vezan na podobe s Krasa; pesnik se pogosto poslužuje jezikovne igre, ki nastane iz izrazne podobnosti

besed (Križ, Križada, križišče, križem kražem...). Ob podeželski motiviki je pri Košuti pomembno tudi to, da vnaša v svojo poezijo za mladino mesto in predstavnost njegovih značilnosti ter posebnosti, vse skupaj pa spet prepojeno z besedno igro.

Za vse tri pesnike velja, da je "motivika njihovih leposlovnih besedil razvidno zasidrana v podobah iz pokrajine (...), posameznim podobam/motivom dajejo v ustvarjalni domišljiji snovne in idejne sestavine, ki so podlaga tehtnejši pesniški sporočilnosti in povednosti.

Ines Cergol-Bavčar je poglobljeno, natančno, metodološko izdelano, nazorno in jasno razčlenila vsa prozna dela tega vedno večjega slovenskega pisatelja, ki piše o Istri. Iz njenega referata povzemamo zaključek, v katerega je strnila svoje izvajanje: »Čprav je Marjan Tomšič v svojem književnem snovanju osamelec, samosvoje moderen, daleč od modernističnih literarnih skupin, se s pojavom remitologizacije in remagizacije vključuje v sodobno literarno snovanje. V drugi polovici 20. stoletja je namreč postala remitologizacija buren proces in je zajela vse nivoje evropske kul-

ture, mit pa je postal eden središčnih pojmov sociologije in teorije kulture. Tako se Tomšič s svojo literarno produkcijo uvršča v sodobno literarno smer magičnega realizma. Za naslanjanjem na pretežno krščansko simboliko in s predstavljanjem junakov v odnose boja med dobrim in zlim, uspe bralcem posredovati svoje humanistične ideje, ne da bi bile ujele v okvire črno-belega slikanja tendencioznega moraliziranja, predstavi pa jih podkrepljene z globokim prepričanjem o potrebi individualne moralne odgovornosti v svetu. Odkrivanje podeželja ni v slovenski literaturi nič novega, pač pa je novo to, da je Tomšič v slovenski prozi ustvaril novo pokrajinsko inačico - istrsko. Njegov pogled na Istro je sicer pogojen s psiho-fantazijsko prvino, ki je imanentno prisotna v vseh njegovih delih, vendar pa je objektivno podprt z realističnimi, celo etnološkimi dejstvi, kar skupno oblikuje njegov magično-realistični stil pisanja. Sam je tako sintetiziral občutje o svojem pisanju: »Moj pisateljski ego ni več čisto štajerski; čez vslo Slovenijo se razpenja v meni lok, ki povezuje obe pokrajini. Mediteranska duša mehča štajersko eruptivnost.«

Od leve: Boris Pahor, Igor Škamperle, Marjan Tomšič in Ines Cergol-Bavčar, ki je povezovala potek srečanj

Vsi referati s Prema 92 bodo v celoti objavljeni v primorski številki mariborskih Dialogov, ki bo izšla predvidoma jeseni.

